

OHTLIKUD AINED – käitle hoolikalt

Töötamise ajal on alati võimalus, et puutute kokku kemikaalidega, mis võivad ohustada teie tervist. Ohtlikke kemikaale võib leida pea kõikidel töökohtadel – alates taludest ja tehastest ning lõpetades juuksuritöökojadega ja haiglatega. Ülemaailmne kemikaalitootang ulatub praegu 400 miljoni tonnini aastas, Euroopa Liidus on müügilgi registreeritud 100 000 erinevat kemikaali.

Vastavalt hiljutisele Euroopa uuringule teatab 22% ELi töötajatest, et nad on veerandi või isegi enam oma tööajast kokku puutes toksiliste aurudega. Lisaks sellele peab 16% töötajatest oma igapäevase töö osana käitlema ohtlikke kemikaale.¹ Kokkupuude ohtlike kemikaalidega võib kahjustada töötajate tervist erineval viisil, selle mõju ulatub mõõdukast silma- ja nahaärritusest kroonilise kopsukahjustuse ja kasvajani.

Seetõttu keskendubki Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädal sellel aastal ohtlike ainete kasutamise terviseriskide vähendamisele.

MIS on Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädal?

2003. aasta Euroopa nädal on teabekampaania, mille eesmärk on kujundada Euroopast ohtlike kemikaalidega töötamise riskide vähendamisele suunatud tegevuste edendamise kaudu tööks ohutu paik. Kõigi liikmesriikide ja laienemisse kaasatud riikide, Euroopa komisjoni ja parlamendi, ametiühingu- ja tööandjate liitude toetusel on see iga-aastane algatus muutunud suurimaks tööohutuse ja -tervishoiu sündmuseks Euroopas. See annab unikaalse võimaluse keskenduda tähelepanu tööohutuse ja tervishoiu tähtsusele.

¹ Third European Survey on Working Conditions 2000, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin

Kes korraldab Euroopa nädala?

Seda koordineerib Bilbaos paiknev Euroopa Tööohutuse ja Tervishoiu Agentuur ning see leiab aset kõigis 15 liikmesriigis, kandidaatriikides ning väljaspool neid. Agentuur on tööohutuse ja tervishoiu teabe eest vastutav Euroopa Liidu organisatsioon.

Millal nädal toimub?

Euroopa nädal leiab aset 2003. aasta oktoobrikuus, kusjuures iga riik otsustab ise, missugusele nädalale see täpselt planeeritakse. Kampaania käib läbi kogu 2003. aasta.

Kes saab osaleda Euroopa nädalal?

Nädal on suunatud igas suuruses ja kõigi majandus- sektorite organisatsioonide, äriühingute ja töökohtade inimestele. Osalema kutsutakse kõik tööohutuse ja tervishoiu küsimustega seotud institutsioonid, iseäranis ohutus- ja tervishoiuinstitutsioonid ning töökandlustuse organisatsioonid, ametiühingud, tööandjate organisatsioonid, äriühingud, juhid, töötajad ja ohutusesindajad.

MIKS on Euroopal vaja tõstatada ohtlike ainete probleem tööis?

Miljonid töötajad üle kogu Euroopa puutuvad oma töökohtadel kokku ohtlike kemikaalidega. Suutmatus kontrollida sellega seonduvaid riske võib kahjustada inimese tervist mitmel erineval moel: astma, nahaärritus või -põletik, kasvaja, reproduktiivsusprobleemid ja sündidefektid. Samuti võib see lõppeda närvi- ja immuunsussüsteemide kahjustusega ning mõjuga sellistele elutähtsatele organitele nagu kopsud, süda, neerud ja maks.

Organisatsioonid võivad omakorda kannatada minetatud tootlikkuse pärast ning töötajatepoolse saagenenud hagemise ja kompensatsiooninõuete tõttu. Euroopa õigusaktid sätestavad tööandjate kohustused, hoidmaks töökohal ära töötajate kokkupuuted ohtlike kemikaalidega. See hõlmab riskihindamist, ohtlike ainete seonduvate riskide vältimist, õnnetuste ja hädajuhtumite käsitlemise korda ning töötajate riskide vältimist,

õnnetustest ja hädajuhtumitest teavitamist ning väljaõpet. Lisaks nõutakse tööandjalt, et nad kaasaksid töötajad oma ohutus- ja tervisstrateegia arendamisse.

Saadaval on tohtu hulk juhendeid tööandjatele ja töötajatele, mis peavad hakkama töötajate tervise kaitsel mõju avaldama. Euroopa nädala peaesmärk pole mitte üksnes teadlikkuse tõstmine riskide kohta, vaid soov ergutada tegevust, mis muudab Euroopa töökohad ohutumaks, tervislikumaks ja tootlikumaks.

MIDA saab teha?

Ideaalne oleks lõpetada ohtliku kemikaali kasutamine üldse või – kui see ei ole võimalik – asendada aine vähem ohtlikuga. Ohtlike kemikaalide riskide minimeerimise võti asub riskihindamises ja ohtlike kemikaalide kasutamist hõlmavate erinevate ELi direktiivide nõuete järgmises. Juhendi, kuidas seda teha, võib leida Euroopa nädala veebilehelt <http://osha.eu.int/ew2003/>. Ka liikmesriigid on välja töötanud oma praktilised juhtnõidid ja preventiivvahendid.

Ohtlike kemikaalidega töötamise riskide vähendamine ei ole ainult moraalne ja õiguslik imperatiiv. Eksisteerib ka tugev ärivajadus. Tõhusam sisekontroll võib kasutatava toormaterjali koguse vähendamise abil viia personali moraali ja tootlikkuse paranemisele. Tavaliselt pööratakse kõige edukamas äris ka kõige rohkem tähelepanu ohutusele ja tervishoiule. Hea tervis on hea äri.

KAASATUS

Peaksite 2003. aasta Euroopa nädalaga ühinema, kuna saaksite:

- * tõsta töötajate ja juhtide seas ohutus- ja terviseteadlikkust, muutmaks oma töökoht ohutumaks ja tervislikumaks;
- * näidata, et hea ohutus ja tervishoid on hea äri;
- * aidata vähendada ohtlike kemikaalidega töötamise riske, kaitses tervist ning säästes aega ja raha;
- * anda panuse inim- ja majanduskulude kärpimisse, mida on seni takistanud suutmatus käidelda ohtlike kemikaalide hoolikalt.

Lai tegevusväli

Kolmel viimasel Euroopa nädalalon üle Euroopa korraldatud tuhandeid üritusi. Need edendasid preventiivmeetmete tähtsust püüdmaks lahendada tööga seotud luu- ja lihaskonna haiguste, õnnetuste ja stressi probleeme. Mitmed organisatsioonid tegid ühistegevuse nimel koostööd. Tahame, et selle aasta nädal oleks veelgi suurem, kaasates rohkem organisatsioone, äriühinguid ja inimesi.

Euroopa nädala tegevuste jaoks ei eksisteeri kehtestatud valemite – need võivad olla nii lihtsad kui ka ambitsioonikad. Võite mõelda ohtlike ainete profiili tõstmisele olemasoleva tervishoiu- ja ohutustegevuse raames või võtta ette erialgatusi. Tegevused võiksid hõlmata:

- * konkreetse riski identifitseerimist ja riskihindamist, tervishoiu- ja ohutusauditeid töökohal jne;
- * väljaõppe seminare või õpikodasid;
- * tööohutus e ja -tervishoiu näitusi;
- * teabematerjali eesmärgiga tõsta töökohal teadlikkust neis küsimustes;
- * "hea naabri" süsteeme, mis julgustavad suuri äriühinguid toetama väiksemaid;
- * konkursse või ettepanekuid, et arendada ja vahetada head tava;
- * töötajate ja/või nende esindajate kaasamise toetamist;
- * uue töökohastrateegia või preventsiionalgatuse käivitamist nädala kestel;
- * töötervishoiu edendamistegevust.

Hea tava auhindamine

Nädala osana juhib agentuur ka hea tava auhinnasüsteemi, et tunnustada äriühinguid või organisatsioone, kes on andnud väljapaistva ja uuendusliku panuse ohtlikest ainetest tulenevate riskide ärahoidmisse tööl. Auhiinad antakse kätte novembris Bilbaos (Hispaania) selle aasta Euroopa nädala lõputseremoonial. Üksikasjad auhinnasüsteemi ja osalemistingimuste kohta on kättesaadavad iga riigi kontaktpunktis, samuti agentuuri veebilehelt (vt allpool).

KUST saate nädala kohta rohkem teada? Kellega võtta ühendust?

Üldinformatsioon nädala kohta:

Külastage Euroopa nädala veebilehte <http://osha.eu.int/ew2003/>, kus on ajakohane teave Euroopa nädala kampania kohta. Sealt pääsete ligi ka ohtrale tööohutuse ja töötervishoiu alasele teabele Euroopa Agentuuri pealehel (<http://agency.osha.eu.int>).

European Agency for Safety and Health at Work
Gran Via 33, E-48009 Bilbao, Spain
Tel: +34 944 794 360
Faks: +34 944 794 383
E-post: information@osha.eu.int

Üksikasjad selle kohta, mis toimub Eestis

Infopaketi saamiseks võtke palun ühendust agentuuri võrgupartneritega, kes vastutavad Euroopa nädala korraldamise eest Eestis:

Nimi: Ester Rünkla
Aadress: Sotsiaalministeeriumi töösakond
Gonsiori 29
15027 Tallinn
Tel: (0) 626 9783
Faks: (0) 699 2209
E-post: ester.runkla@sm.ee
URL: <http://osh.sm.ee>

Nimi: Eva Tammaru
Aadress: Töötervishoiu Keskus
Hiiu 42
11619 Tallinn
Tel: (0) 670 7041
Faks: 6707042
E-post: eva.tammaru@ttk.ee
URL: <http://www.ttk.ee>

EUROOPA NÄDAL OKTOOBER 2003

OHTLIKUD AINED KÄITL HOOLIKALT

EUROOPA TÖÖTERTVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE NÄDAL
<http://osha.eu.int/ew2003/>

Euroopa
töötervishoiu ja
tööohutuse
agentuur

<http://agency.osha.eu.int>